

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДНУ ІБП НАПрН України,
протокол № 1 від 20.05.2021 р.

Голова Вченої ради

В. Пилипчук

ПОЛОЖЕННЯ

про Аспірантуру Державної наукової установи «Інститут інформації, безпеки і права Національної академії правових наук України»

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про Аспірантуру Державної наукової установи «Інститут інформації, безпеки і права Національної академії правових наук України» (далі – Положення) визначає засади організації її діяльності згідно з чинним законодавством, «Порядком підготовки здобувачів вищої освіти доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 березня 2016 року № 261 та відповідно до наданої ДНУ ІБП НАПрН України ліцензії на проведення навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі за спеціальністю – 081 Право.

1.2. Правовою підставою для створення Аспірантури та підготовки фахівців за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» був наказ Міністерства освіти і науки України (далі – МОН України) від 3 липня 2014 року № 790. Наказом МОН України від 18 серпня 2016 р. № 1001 було надано ліцензію на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні та підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

1.3. Підготовка в аспірантурі може здійснюватися з відривом та без відриву від виробництва за рахунок:

– видатків державного бюджету України (державне замовлення) або місцевих бюджетів (регіональне замовлення);

– коштів юридичних та фізичних осіб – на умовах контракту (для роботи у державному й недержавному секторах народного господарства).

1.4. Зобов'язання аспірантів, підготовка яких здійснюється за державним замовленням, та ДНУ ІБП НАПрН України визначаються в договорі, яким передбачається своєчасне закінчення роботи над дисертацією, забезпечення відповідних умов навчання, оплати, відповідальність сторін тощо.

1.5. Для врегулювання відносин між аспірантом та ДНУ ІБП НАПрН України укладається договір. Підготовка аспірантів поза державним замовленням, аспірантів поза державним замовленням із числа працівників ДНУ ІБП НАПрН України (з урахуванням положень Колективного договору, на безкоштовній основі) здійснюється на підставі контрактів (договорів), укладених між ДНУ ІБП НАПрН України та фізичними особами (вступниками до аспірантури) або між ДНУ ІБП НАПрН України і закладами, установами, організаціями чи підприємствами, що направили їх на навчання, якими передбачається повне відшкодування витрат на підготовку аспірантів.

1.6. Особи, які раніше пройшли повний курс навчання в аспірантурі за державним замовленням і не захистили дисертацію або були відраховані з неї достроково, мають право повторного вступу до аспірантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на їх підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

1.7. Проекти річних і перспективних планів прийому до аспірантури за державним замовленням готуються в ДНУ ІБП НАПрН України, затверджуються відповідно до чинного законодавства України і доводяться до Інституту Національною академією правових наук України.

1.8. Кількість аспірантів, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням, визначається дирекцією ДНУ ІБП НАПрН України з урахуванням можливостей забезпечення кваліфікованого наукового керівництва (відповідно до ліцензійного обсягу).

2. ТЕРМІН НАВЧАННЯ В АСПІРАНТУРІ

2.1. Нормативний термін підготовки докторів філософії в аспірантурі ДНУ ІБП НАПрН України становить чотири роки. За умови захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді термін навчання в аспірантурі може бути скорочено, але не може складати менше 2 років.

2.2. До терміну навчання в аспірантурі не включається період хвороби (тривалістю понад один місяць), знаходження у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, а також відсутність з інших поважних причин, передбачених законодавством України. Вчена рада ДНУ ІБП НАПрН України оцінює обставини, що виключили можливість працювати над дисертацією, і визначає термін, на який продовжується навчання в аспірантурі (як правило, не більше одного року).

2.3. Аспірант, який успішно захистив дисертацію до закінчення терміну навчання в аспірантурі, вважається таким, що повністю виконав індивідуальний план роботи та відраховується з аспірантури згідно з наказом по Інституту із дня захисту дисертації.

3. ПОРЯДОК ПРИЙОМУ ДО АСПІРАНТУРИ

3.1. До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи із числа громадян України, які мають вищу освіту і кваліфікацію спеціаліста або магістра та успішно склали вступні іспити.

3.2. Правила прийому в аспірантуру затверджуються Вченою радою та оприлюднюються на офіційному веб-сайті ДНУ ІБП НАПрН України не пізніше ніж за 3 місяці до початку прийому із зазначенням наукової спеціальності, термінів та умов прийому, переліку необхідних документів.

3.3. Вступники до аспірантури подають на ім'я директора ДНУ ІБП НАПрН України такі документи:

- заяву вступника;
- особовий листок з обліку кадрів;
- список опублікованих наукових праць *(за наявності)*. Вступники, які не мають опублікованих праць, подають наукову доповідь (реферат) за профілем підготовки в аспірантурі;
- документ державного зразка про здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень магістра (спеціаліста) і додаток до нього;
- паспорт громадянина України;
- довідку про присвоєння ідентифікаційного номера фізичної особи;
- посвідчення про складання кандидатських іспитів *(у разі їх складання)*;
- дві фотокартки розміром 3 x 4;
- дійсний міжнародний сертифікат, що підтверджує знання з іноземної мови *(за наявності)*.

3.4. Для проведення прийому до аспірантури створюється приймальна комісія під головуванням першого заступника директора ДНУ ІБП НАПрН України з наукової роботи. Члени приймальної комісії призначаються директором ДНУ ІБП НАПрН України із числа керівників наукових структурних підрозділів, а також передбачуваних наукових керівників аспірантів.

3.5. Рішення про допуск до складання вступних іспитів до аспірантури виносяться приймальною комісією за результатами співбесіди, розгляду реферату та поданих наукових праць з урахуванням письмового висновку передбачуваного наукового керівника, про що вступник до аспірантури повідомляється у тижневий термін.

Приймальна комісія може відмовити вступнику у допуску до складання вступних іспитів до аспірантури у зв'язку з неподанням у встановлений термін усіх або окремих із наведених документів або поданням їх після закінчення встановленого терміну.

3.6. Вступні випробування до аспірантури проводяться відповідними предметними комісіями.

3.7. Вступники до аспірантури складають вступні іспити зі спеціальності (в обсязі навчальної програми для магістра), яка відповідає науковій спеціальності та іноземної мови, як правило, англійської мови). Іспит з іншої іноземної мови складається за рішенням Вченої ради ДНУ ПБП НАПрН України. Вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, звільняється від складення вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом.

Результати вступних іспитів до аспірантури дійсні протягом календарного року.

Вступники, які на час вступу до аспірантури склали всі або декілька кандидатських іспитів, звільняються від відповідних вступних іспитів до аспірантури і їм зараховуються оцінки кандидатських іспитів.

3.8. Прийом вступних іспитів до аспірантури проводиться предметними комісіями, як правило, чисельністю 3 – 5 осіб, які призначаються директором ДНУ ПБП НАПрН України і до складу яких включаються доктори та кандидати наук. До складу предметної комісії із наукової спеціальності також можуть включатися передбачувані наукові керівники. До складу предметної комісії з іноземної мови можуть включатися також доценти та висококваліфіковані фахівці, які не мають наукового ступеня і вченого звання, але вільно володіють відповідною іноземною мовою і можуть кваліфіковано оцінити рівень знання відповідної мови вступником.

3.9. Особам, які допущені до складання вступних іспитів до аспірантури з відривом від виробництва, для підготовки та складання вступних іспитів надається один раз на рік додаткова оплачувана відпустка за місцем основної роботи з розрахунку 10 днів на кожний вступний іспит. Особи, які вступають до аспірантури з одним або кількома складеними кандидатськими іспитами, користуються додатковою оплачуваною відпусткою для складання вступних іспитів, що залишились, із розрахунку 10 днів на кожний іспит. Особи, які склали всі кандидатські іспити, правом на додаткову відпустку для складання вступних іспитів до аспірантури за місцем роботи не користуються.

До відпустки не включається час проїзду від місця роботи вступника до місця знаходження аспірантури і назад. Витрати на проїзд та проживання несе вступник. Документом, який засвідчує право вступника до аспірантури на додаткову оплачувану відпустку, є повідомлення приймальної комісії за підписом директора ДНУ ПБП НАПрН України про допуск вступника до складання вступних іспитів.

3.10. На підставі результатів вступних іспитів до аспірантури приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника.

Пріоритет у прийомі до аспірантури надається особам, які проводять наукові дослідження та/або мають опубліковані наукові праці за профілем підготовки в аспірантурі. У разі одержання однакових оцінок переважне право при зарахуванні до аспірантури мають вступники, рекомендовані до вступу до аспірантури вченою радою певного вищого навчального закладу (факультету) чи наукової установи, які успішно закінчили магістратуру або які склали всі чи декілька кандидатських іспитів.

Зарахування до аспірантури проводиться наказом директора ДНУ ПБП НАПрН України.

Про зарахування до аспірантури або про відмову в зарахуванні до аспірантури вступник повідомляється в п'ятиденний термін із дня прийняття приймальною комісією відповідного рішення.

3.11. Після закінчення прийому до аспірантури директор ДНУ ПБП НАПрН України у п'ятиденний термін подає до Національної академії правових наук України звіт про виконання плану прийому до аспірантури за рахунок державного замовлення.

3.12. Керівники підприємств, установ і організацій зобов'язані звільнити з роботи осіб, зарахованих до аспірантури з відривом від виробництва, в необхідний для своєчасного прибуття на навчання термін. Підставою для звільнення з роботи є копія наказу про зарахування особи до аспірантури.

3.13. Особа, зарахована до аспірантури ДНУ ПБП НАПрН України з відривом від виробництва, перед початком навчання подає до Інституту трудову книжку (за наявності) із записом про звільнення із останнього місця роботи у зв'язку зі вступом до аспірантури з відривом від виробництва.

4. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ АСПІРАНТІВ

4.1. Аспіранти мають право на:

1) користування навчально-виробничою і науковою базою ДНУ ПБП НАПрН України, у т.ч. вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної у вищих навчальних закладах (наукових установах), бібліотеках і державних архівах України;

2) отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника, а у разі призначення вченою радою двох керівників – на чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками;

3) участь у науковій діяльності відповідного наукового структурного підрозділу ДНУ ПБП НАПрН України та Інституту в цілому;

4) отримання державної стипендії встановленого розміру у разі зарахування на навчання з відривом від виробництва за державним замовленням;

5) переривання навчання з поважних причин із подальшим його продовженням. Тривалість і кількість переривань навчання, а також поважність причин визначаються Вченою радою ДНУ ПБП НАПрН України;

6) щорічні канікули тривалістю до двох календарних місяців, які включаються до загального терміну навчання у разі зарахування на навчання з відривом від виробництва;

7) роботу за сумісництвом відповідно до законодавства України;

8) безпечні й нешкідливі умови навчання й праці, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;

9) академічну мобільність, що реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579.

4.2. Термін навчання в аспірантурі з відривом від виробництва включається до науково-педагогічного стажу.

4.3. Покладення на аспірантів обов'язків, не пов'язаних із підготовкою дисертації, забороняється.

4.4. Особам, зарахованим за державним замовленням до аспірантури з відривом від виробництва, стипендія призначається з дня їх зарахування, а тим, які навчаються в аспірантурі за контрактом (договором), – відповідно до умов контракту (договору).

4.5. Аспірантам можуть бути призначені в установленому порядку іменні стипендії, засновані на честь видатних діячів науки, культури, освіти, громадських діячів, а також засновані Президентом України, Кабінетом Міністрів України, а також державними і недержавними органами, підприємствами, установами і організаціями.

4.6. Аспіранти можуть бути направлені на стажування до провідних вітчизняних і закордонних наукових центрів. Витрати, пов'язані з їх відрядженням, проводяться згідно із законодавством України.

4.8. Аспіранти зобов'язані:

1) дотримуватися вимог законодавства, моральних та етичних норм поведінки;

2) глибоко оволодівати знаннями, практичними навичками, професійною майстерністю та підвищувати загальний культурний рівень;

3) опанувати методологію проведення наукових досліджень;

4) виконувати освітньо-наукову програму та індивідуальний план роботи над дисертацією;

5) звітувати про хід роботи над дисертацією перед науковим керівником та вченою радою Інституту;

6) підготувати дисертацію до захисту у спеціалізованій вченій раді;

7) дотримуватися Статуту й правил внутрішнього розпорядку ДНУ ІБП НАПрН України.

4.9. Аспірант може бути відрахованим з аспірантури за грубе порушення правил внутрішнього розпорядку ДНУ ІБП НАПрН України, порушення умов контракту (договору), за вчинення протиправних дій, а також за невиконання індивідуального плану роботи без поважних причин.

4.10. Рішення про відрахування аспіранта приймає Вчена рада ДНУ ІБП НАПрН України, на підставі якого аспірант відраховується з аспірантури наказом директора ДНУ ІБП НАПрН України. Аспірант, який був зарахований до аспірантури за державним замовленням і відрахований через зазначені причини, відшкодовує вартість навчання згідно із законодавством України.

5. ПОРЯДОК ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАННЯ В АСПІРАНТУРІ

5.1. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі ДНУ ІБП НАПрН України здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, що затверджуються Вченою радою Інституту.

5.2. Кожному аспіранту одночасно з його зарахуванням відповідним наказом директора ДНУ ІБП НАПрН України призначається науковий керівник, як правило, доктор наук або за рішенням Вченої ради, як виняток, кандидат наук (доктор філософії).

5.3. Кількість аспірантів, прикріплених до наукового керівника – доктора наук, не повинна перевищувати 5 осіб одночасно (разом із докторантами), а для наукового керівника – кандидата наук (доктора філософії) – 3 осіб, включаючи аспірантів, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням.

5.4. Тема дисертації, індивідуальний навчальний план та індивідуальний план наукової роботи аспіранта, після погодження з науковим керівником, затверджуються вченою радою ДНУ ІБП НАПрН України не пізніше трьохмісячного терміну після зарахування його до аспірантури.

5.5. Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою аспірантури Інституту.

5.6. Протягом строку навчання в аспірантурі ДНУ ІБП НАПрН України аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, та захистити дисертацію.

5.7. Аспірант не менше ніж два рази на рік звітує про виконання індивідуального плану на засіданні відповідного наукового структурного підрозділу, а раз на рік – на засіданні вченої ради та щорічно атестується науковим керівником. За результатами атестації відповідним наказом директора ДНУ ІБП

НАПрН України аспірант переводиться на наступний рік навчання або відраховується з аспірантури.

5.8. Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, контролює виконання затвердженого ним індивідуального плану та несе особисту відповідальність за якісне написання аспірантом дисертації. На здійснення наукового керівництва відводиться щороку 50 академічних годин на одного аспіранта. Вчена рада ДНУ ІБП НАПрН України з урахуванням потреб аспіранта та ефективності роботи наукового керівника може відвести більшу кількість годин навчального навантаження керівникові з їх оплатою за рахунок коштів спеціального фонду Інституту.

5.9. Вчена рада ДНУ ІБП НАПрН України зобов'язана не менш як один раз на рік розглядати питання щодо підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів, переглядати склад наукових керівників та усувати від наукового керівництва осіб, які не забезпечують своєчасної і якісної підготовки аспірантів.

5.10. Переведення аспірантів до іншого вищого навчального закладу, наукової установи, а також на іншу форму навчання здійснюється директором ДНУ ІБП НАПрН України. Переведення аспірантів, які навчаються за цільовим призначенням, на іншу форму навчання може здійснюватися тільки за клопотанням організації, яка направила їх на навчання.

5.11. Аспірантам, які навчаються без відриву від виробництва та успішно виконують індивідуальний план роботи, за місцем роботи надається додаткова оплачувана щорічна відпустка тривалістю 30 календарних днів для складання іспитів і виконання роботи над дисертацією та, за їх бажанням, протягом чотирьох років навчання – один вільний від роботи день на тиждень з оплатою його в розмірі 50 відсотків середньої заробітної плати працівника. До щорічної відпустки не включається час проїзду від місця роботи аспіранта до місця знаходження аспірантури і назад. Витрати на проїзд несе аспірант.

5.12. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою спеціалізованою вченою радою або спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.

5.13. Аспіранти, які успішно закінчили навчання, працевлаштовуються відповідно до законодавства України.

Дирекція ДНУ ІБП НАПрН України